

Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové

WEBOVÉ STRÁNKY MALÝCH KNIHOVEN

Metodické doporučení pro knihovníky
v obcích do 3 000 obyvatel

FUNKCE A OBSAH WEBU • AKTUALIZACE A REVIZE WEBU
ŠABLONY • WEB VERSUS FACEBOOK • DESIGN WEBU

WWW

2018

Volná příloha knihovnicko-informačního zpravodaje U nás č. 4/2018
(e-kniha)

Obsah

Úvod	3
Současný stav knihovnických webových stránek v Královéhradeckém kraji	3
Metodické doporučení pro obsah webové stránky malé knihovny	5
Jak na to	13
Hradecká šablona webu pro malé knihovny	13
Webovky.knihovna.cz – webové stránky i pro vaši knihovnu	14
Webová prezentace knihovny jako součást webové stránky zřizovatele	16
Webová stránka knihovny versus facebook knihovny	17
Jičínský regionální online katalog	18
Weby a elektronické katalogy malých knihoven na Trutnovsku	19
Zlatá pravidla webdesignu	20
Knihovnické weby a ochrana osobních údajů	22
Web pověřené knihovny pro knihovníky	22
Cesta z webu malé knihovny do světa	23
Závěrem	26

ISBN 978-80-7052-131-1

ISSN 0862_9366 MKČR E 14191

Úvod

Veřejná knihovna zůstává fyzickým místem, ale s nástupem internetu jí přibýlo virtuální území, o které je potřeba se starat stejně jako o budovu nebo knihovní fondy. Virtuální prostor vymezený webovou stránkou nebo profilem na sociální síti je dalším oddělením knihovny. Je to oddělení, které nemá výměru v metrech, ale přesto by nemělo docházet k jeho neefektivnímu využívání. Webové stránky knihovnu reprezentují na veřejnosti, měly by vyjadřovat její poslání a rovnoměrně uspokojovat potřeby uživatelů.

Publikace Webové stránky malých knihoven přináší formulaci základních funkcí webu knihovny a návrhy pro obsah a administraci jednoduchého webu v kapitole Metodické doporučení pro obsah webu malé knihovny. Doporučení je strukturováno s ohledem na velikost obsluhované populace knihovny a plně respektuje celostátní Standard pro dobrou knihovnu, který od roku 2019 přináší nové znění indikátorů pro oblast webových stránek knihoven. Druhým východiskem pro formulaci metodického doporučení byl průzkum současného stavu webových stránek knihoven v Královéhradeckém kraji.

Praktickou stránku vzniku a vedení webové stránky knihovny přibližují články v kapitole Jak na to. Texty obsahují příklady dobré praxe a odkazují na další zdroje a informace k danému tématu. Efektivním řešením pro založení webu malé knihovny jsou šablony, proto je úvodní článek této kapitoly věnován „Hradecké knihovnické šabloně“ z Knihovny města Hradce Králové. Další alternativou jsou obecně pojaté šablony; z široké nabídky těchto nástrojů využívají knihovny například projekt Webovky.knihovna.cz, který je citován i v propozicích k dotačnímu programu VISK 3. Následující článek se věnuje úskalím, která řeší knihovny, jež získají virtuální prostor na webu své obce. Další téma souvisí s rozvojem sociálních sítí. Rozšířily se možnosti internetové komunikace knihovny s veřejností, ale zároveň s tím se objevuje potřeba formulovat přesněji rozdíly mezi funkcí webové stránky a například facebookové stránky knihovny.

Webová stránka slouží jako místo pro realizaci elektronických služeb, proto se věnujeme elektronickým katalogům a spojení webu malé knihovny s elektronickými službami jiných knihoven. Zařazujeme článek s náměty na rozšíření vzdělávacího a informačního potenciálu webu pomocí odkazů. A neopomněli jsme ani webdesign, ochranu osobních údajů a odkazy na poskytovatele regionálních služeb, kde mohou knihovníci malých knihoven hledat metodickou pomoc.

Současný stav knihovnických webových stránek v Královéhradeckém kraji

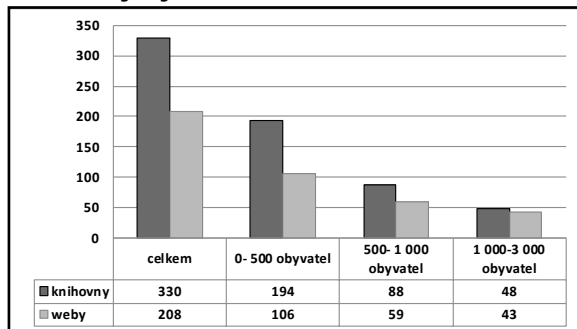
Eva Semrádová, Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové

V Královéhradeckém kraji je více než 400 knihovnických pracovišť, z toho polovina pracuje v obcích do 500 obyvatel. Z této charakteristiky vyplývá, že vybavení vesnických knihoven webovými stránkami a elektronickými službami není okrajovou záležitostí. Webová stránka patří dle celostátního doporučení k základním podmínkám fungování knihovny a z výsledků průzkumu za rok 2017 je patrné, že v Královéhradeckém kraji toto vybavení chybí jedné třetině knihoven.

Webové stránky velkých knihoven ve městech již prošly delším vývojem a jsou v rukou profesionálů, a tak se častěji setkáváme s dobrou nabídkou elektronických služeb i odpovídajícím aktuálním obsahem. Ale u knihoven v malých obcích vznikají „šumné weby“ zvolna a s obtížemi.

Průzkum webových stránek knihoven v obcích do 3 000 obyvatel v Královéhradeckém kraji v roce 2017:

Knihovny vybavené webovou stránkou

Typ webové stránky

7 % vlastní doména

20 % doména provozovatele

70 % „hradecká“ šablona pro malou knihovnu

3 % jiná šablona, např. Webovky.knihovna.cz

Zdroj: Statistické šetření Kult(MK) 12-01 za rok 2017

Průzkum byl obohacen o názory pracovníků regionálních funkcí, kteří poskytují knihovníkům v malých obcích pomoc při zakládání webů. Jejich zkušenosti lze shrnout takto:

- Založení webové stránky vesnické knihovny je velmi často zcela závislé na iniciativě metodika. Nejméně v polovině případů se pak musí metodik trvale starat i o následné aktualizace, jen asi třetina knihovníků si zajišťuje aktualizace zcela samostatně.
- V malých obcích knihovny necítí potřebu mít webové stránky nebo profil na sociální síti. K předávání informací dochází ústně. Knihovna, která není automatizovaná a nepořádá kulturní akce, web nevyužije ani pro vstup do elektronických služeb, ani pro informování a komunikaci s uživateli.
- Pracovní úvazek knihovníka se s novou povinností pečovat o web nijak nenavýšil, a přitom je to časově náročná činnost. Knihovník vnímá web jako práci navíc, na kterou není čas.
- Zlepšilo se vnímání knihoven ze strany vedení obcí a přibylo knihoven, kterým obecní úřad poskytuje prostor na svém webu.
- Za dobře fungující a „živo“ webovou stránkou vždy musí stát člověk, který má zájem web doplňovat a zdokonalovat. Jenže vesnickým knihovníkem se ve většině případů člověk stává proto, že má rád knihy a čtení, a ne vždy si stejně oblíbil i informační technologie. Tak jako v životě na všem je vidět, když někdo něco dělá rád.

Z průzkumu současného stavu webových stránek knihoven v malých obcích vyplývá, že webům často chybí koncepce a potýkají se s nedostatečným technickým i personálním zajištěním. Řada knihovníků nepovažuje web za součást knihovny a váhá, jak navázat internetovou komunikaci s veřejností. Průzkum potvrdil, že v oblasti obsahu webu specializovaného na knihovnické služby stále existuje málo zdrojů a dobrých příkladů.

Metodické doporučení pro obsah webu malé knihovny

1. Cíle a působnost metodického doporučení

Metodické doporučení si klade za cíl poskytnout knihovnám zřizovaným a/nebo provozovaným obcemi na území Královéhradeckého kraje náměty k budování webové stránky knihovny a tím přispět ke zvýšení jejich kvality. Souhrn platných celostátních metodických pokynů k danému tématu je rozšířen o doporučení k obsahu a aktualizacím webu. Zásady jsou stanoveny obecně, aby při jejich využití v praxi mohla být zahrnuta do budování webu specifika a konkrétní funkce dané knihovny.

Metodické doporučení směřuje **k minimální kvalitě obsahu webových stránek veřejných knihoven v malých obcích do 3 000 obyvatel** a jeho parametry jsou dále členěny podle velikosti obsluhované populace do tří skupin (nejmenší knihovny v obcích do 500 obyvatel, knihovny v obcích od 500 do 1 000 obyvatel a knihovny v obcích od 1 000 do 3 000 obyvatel).

Knihovny ve větších sídlech by se měly vzhledem k rozsahu svých funkcí a služeb prezentovat rozsáhlejším webem a zajišťovat jeho pravidelnou denní aktualizaci. Pro tyto knihovny platí stejná celostátní doporučení, ale jejich web bude mít složitější strukturu, individuální design. Zásady budování webu malé knihovny mohou být pro ně pouze výchozí inspirací.

2. Funkce webu malé knihovny

Web malé knihovny plní tyto základní funkce:

- **informační** – základní informace o knihovně a o nabídce služeb, např. kontakty, informace o otevíracích hodinách, cenách, výpůjčních lhůtách, knihovním fondu;
- **online služby** – nejvíce se rozvíjející funkce knihovního webu; nabízí uživateli přidanou hodnotu v podobě připojené aplikace (elektronický katalog, elektronický výpůjční protokol) nebo slouží jako rozcestník k připojení na další weby (například odkaz na celostátní portál Knihovny.cz);
- **propagační** – prezentace služeb a akcí je podána atraktivní formou, aby přilákala co největší počet zájemců; k propagaci přispívá například zveřejňování kladných referencí, fotografií a jiného obrazového materiálu, videí; propagační funkci má také informace o návštěvnosti webu;
- **vzdělávací** – zveřejňováním informací, které směřují ke vzdělávání uživatelů, se zvyšuje hodnota webu: jedná se například o tematické články, návody, recenze, a to zpravidla s literární tematikou nebo vazbou na region;
- **komunikační** – tato funkce umožňuje komunikaci s uživatelem: například formulář k odeslání dotazu, vytvoření objednávky na meziknihovní výpůjční službu, anketa, dotazník k průzkumu spokojenosti, formulář k návrhům na doplnění fondů.

Funkce webu úzce souvisejí s funkcemi, které knihovnám dává knihovní zákon a které jmenovitě uvádí zřizovací listina či statut dané knihovny. Zásady pro budování a administraci webu jsou součástí koncepčních materiálů knihovny.

Funkce webu se odrážejí v obsahu, struktuře, funkcionalitě, technickém zpracování a celkovém stylu, který respektuje potřeby cílové skupiny uživatelů. Hlavní cílové skupiny uživatelů webu pak vycházejí z věkové a vzdělanostní struktury obyvatel obce, z charakteru škol a jiných vzdělávacích institucí v místě, sociálního a národnostního složení, ale třeba i turistické atraktivity dané lokality.

3. Celostátní standardy a doporučení pro dobré služby

Celostátní standardy¹ a metodická doporučení respektují **mezinárodní doporučení** pro veřejné knihovny.² Jejich úkolem je definovat dobré služby knihoven, včetně parametrů pro budování webové stránky knihovny. **Metodické příručky** popisují pracovní postupy a uvádějí příklady z praxe.

Standard pro dobrou knihovnu

Metodický pokyn vymezuje minimální obsah webové stránky. Aktualizovaná verze s platností od roku 2019 obsahuje nově i doporučení obohatit web o odkazy na celostátní knihovnické portály.³ Elektronické katalogy dostupné přes internet jsou doporučeným vybavením pro knihovny v obcích nad 500 obyvatel, u menších sídel se preferuje napojení na regionální elektronický katalog.

Do měření spokojenosti uživatelů, které by knihovna měla zjišťovat podle doporučení standardu pro dobrou knihovnu každých pět let, je vhodné zařazovat otázky na spokojenost s webovou stránkou knihovny.

Standard regionálních funkcí

Standard v aktualizované verzi s platností od roku 2019 ukládá pověřeným knihovnám povinnost nabízet metodickou i praktickou pomoc při zakládání a správě webu a nabízet vzdělávání v této oblasti.

Standard pro dobrý knihovní fond

Metodický pokyn k doplňování a aktualizaci knihovního fondu obsahuje doporučení k práci s informacemi a dokumenty zveřejňovanými prostřednictvím webu (e-knihy, elektronické databáze, meziknihovní výpůjční služba).

Rovný přístup – Standard Handicap Friendly

V příručce pro práci knihoven s uživateli s postižením je otištěna metodika pro standard Handicap Friendly, která obsahuje i samostatnou kapitolu věnovanou webovým stránkám knihovny.

Knihovna přátelská k seniorům

Metodická příručka obsahuje kapitolu Web pro seniory, která poskytuje praktické rady zohledňující přístup seniorů k webu.

1 Citace celostátních standardů a metodických příruček – viz kap. 11. Seznam použité literatury.

2 Mezinárodní doporučení: Služby veřejných knihoven, Směrnice pro služby knihoven mládeži, Směrnice pro služby dětských knihoven, Manifest IFLA/UNESCO o veřejných knihovnách – kap.11. Seznam použité literatury.

3 Celý text doporučení k webovým stránkám z aktualizovaného Standardu pro dobrou knihovnu viz příloha metodického doporučení na s. 11.

4. Základ webu

Do základu webu patří všechny povinné informace definované ve Standardu pro dobrou knihovnu a dále se doporučuje zařadit informace, které posilují propagační funkci webu a online služby. Základ webu je vhodné rozřadit podle osnovy:

**kontakty
služby
knihovní fondy
odkazy**

Kontakty:

- přesný název a sídlo knihovny, evidenční číslo knihovny,
- stručná charakteristika knihovny (informace o umístění knihovny a jejím vybavení, například dostupnost v rámci obce, bezbariérovost, interiérové a technické vybavení),
- kontaktní údaje knihovny (poštovní adresa, e-mail, telefonní číslo, jméno knihovníka),
- název zřizovatele/provozovatele a kontakty,
- provozní doba,
- výčet oddělení a poboček (existují-li) s kontakty nebo odkazy na jejich weby,
- odkazy na další weby knihovny a stránky na sociálních sítích (facebook apod.).

Náměty na doplnění podle místních podmínek:

- mapa s umístěním knihovny,
- fotogalerie prostor,
- historie knihovny.

Služby:

- základní pravidla poskytování služeb (stručný výčet doplněný odkazem na plný text knihovního řádu, informace o ochraně osobních údajů),
- přehled nabízených služeb a ceník; do přehledu nabízených služeb patří u každé knihovny meziknihovní výpůjční služba s popisem podmínek jejího poskytování.

Náměty na doplnění podle místních podmínek:

- pozvánky na kulturní a vzdělávací akce,
- dokumentace uskutečněných akcí,
- kronika knihovny nebo výroční zpráva,
- adresná nabídka služeb a akcí pro školská zařízení, spolky a sdružení v obci.

Knihovní fond:

- online katalog nebo forma soupisu – uvede se kmenový fond i výměnný fond, časopisy i další druhy dokumentů.

Náměty na doplnění podle místních podmínek:

- doporučující informace o novinkách ve fondu.

Odkazy:

- web pověřené knihovny,
- portál Knihovny.cz: <https://www.knihovny.cz/>,
- Souborný katalog ČR: <http://www.caslin.cz/>,
- služba Ptejte se knihovny: <https://www.ptejteseknihovny.cz/>,
- web zřizovatele (obce).

Náměty na doplnění podle místních podmínek:

- weby školských a kulturních zařízení v místě,
- weby spolupracujících spolků a sdružení,
- weby určené pro děti (například Noc s Andersenem),
- weby o regionu, mikroregionu, informace pro turisty.

Webová stránka malé knihovny má vlastní doménu na internetu, ale často se též využívá domény zřizovatele, čili obecního úřadu. Autentizaci a důvěrnost přenášených dat zajišťuje protokol HTTPS.

K tvorbě webu se u malých knihoven osvědčilo využívání šablon, které jsou jednoduché a finančně dostupné.

Z informací patřících do „základu webu“ je vhodné umístit na vstupní stránce webu:

- název a sídlo knihovny,
- kontakty,
- přehled provozní doby,
- odkaz na Knihovny.cz a službu Ptejte se knihovny.

Datum poslední aktualizace – na webové stránce je vhodné zveřejnit informaci, kdy proběhla poslední aktualizace. Datum aktualizace můžeme doplnit vysvětlením, v jakých intervalech se web aktualizuje.

Počítadlo přístupů – počet přístupů slouží pracovníkům knihovny jako zpětná vazba při práci s webem. Počet návštěv webové stránky a počet vstupů do elektronických služeb vypovídá o zájmu uživatelů a může být inspirativní při další administraci webu. Údaj o návštěvnosti webové stránky a jednotlivých online služeb je součástí statistického zjišťování výkonů knihovny.

5. Doporučení k webovým stránkám podle velikostních kategorií knihoven

Knihovny do 500 obyvatel

Webové stránky těchto malých knihoven obsahují informace definované jako „základ webu“ a doporučené Standardem pro dobrý fond. Jedná se o knihovny, které mohou být personálně obsazeny jen jeden den v týdnu, proto je žádoucí, aby zveřejněné informace měly dlouhodobější charakter. U těchto knihoven nepatří mezi nutné vybavení webu elektronický katalog nebo jiné elektronické služby. Web má zejména

informační funkci a může se stát nástrojem pro propagaci, funkci online služeb zde zastupují odkazy na jiné weby. I u webů nejmenších knihoven se doporučuje obsah webu minimálně 1x za 6 měsíců aktualizovat.

Knihovny od 500 do 1 000 obyvatel

Webová stránka bude obsahově vycházet ze „základu webu“ dle doporučení pro předešlou skupinu, ale je obohacena o další služby. Kromě informační a propagační funkce webu se důležitým cílem stává zpřístupnění elektronického katalogu a podle nabídky zvoleného knihovního automatizovaného systému připojení na elektronické výpůjční služby. Z toho vyplývá i posílení komunikační role webu. Podle místních podmínek se obsah webu rozšiřuje o propagační nebo vzdělávací dokumenty dlouhodobějšího charakteru; příkladem je kronika knihovny, fotogalerie, dokumenty o regionu. Výběr těchto dokumentů zohledňuje cílové skupiny uživatelů (spolupráce se školou, spolky a organizace v obci). Počítá se s periodicitou aktualizace nejméně 1x za 2 měsíce.

Knihovny od 1 000 do 3 000 obyvatel

V Královéhradeckém kraji má polovina těchto obcí profesionální knihovnu, tj. knihovnu s otevírací dobou vyšší než 15 hodin týdně. Struktura a obsah webu akceptuje všechna doporučení pro předešlou velikostní kategorii, ale v rozsahu informací se odráží větší šíře nabízených služeb. Kromě informací s dlouhodobou platností je žádoucí, aby web obsahoval sekci s aktualitami; dostupnost elektronických služeb a komunikace s uživateli je samozřejmostí. Web v obcích a městech od 1 000 do 3 000 obyvatel by měl plnit všechny funkce uvedené v tomto metodickém doporučení. Obsah webu odráží dynamiku dění v knihovně a propaguje knihovnu i s ohledem na náhodné návštěvníky webu, kteří zatím služby knihovny nevyužívají. V rámci vzdělávací funkce se počítá se zařazením informací a dokumentů souvisejících s regionálním fondem.⁴ Doplnění webu zejména v sekci aktualit je doporučeno realizovat minimálně 1x za měsíc.

6. Aktualizace webové stránky knihovny

Aktualizace = publikování aktuálních a odstranění zastaralých dokumentů

Minimální lhůty pro aktualizaci

- 1) knihovny v obcích do 500 obyv. – 1x za 6 měsíců,
- 2) knihovny v obcích 500 – 1 000 obyv. – 1x za 2 měsíce,
- 3) knihovny v obcích 1 000 – 3 000 obyv. – 1x měsíčně.

Webová stránka obsahuje datum poslední aktualizace a upozornění, jak často se web aktualizuje.

⁴ Standard pro dobrý fond doporučuje všem knihovnám budování regionálního fondu a práci s dokumenty se vztahem k místu, v němž knihovna působí.

Webovou stránku knihovny udržujeme vždy aktuální. Při publikaci zpráv a dokumentů zvažujeme časovou platnost vzhledem k reálné periodicitě aktualizace stránek. Neaktuální informace jsou negativní reklamou, snižují důvěryhodnost webu a formují mínění uživatelů i o ostatních službách knihovny.

7. Revize webových stránek knihovny

Revize = celková kontrola obsahu a funkčnosti odkazů

Revizi zajišťují pověřené knihovny v rámci regionálních funkcí a měla by být u všech knihoven provedena 1x ročně.

Cílem revize se prověřit aktuálnost a pravdivost zveřejněného obsahu, funkčnost elektronických služeb a odkazů.

Revize webu se uskutečňuje například současně s aktualizací dat v Centrálním adresáři.⁵ Pověřená knihovna předá informace o výsledku revize dané knihovně, případně podle povahy zjištěných skutečností i zřizovateli knihovny. Zjištěné nedostatky se stanou podkladem pro nabídku metodické pomoci v rámci regionálních služeb.

8. Metodická pomoc s tvorbou webových stránek knihovny

K založení webu je doporučeno využívat metodickou i praktickou pomoc metodiků z pověřené knihovny v rámci regionálních funkcí. Metodická pomoc s tvorbou webových stránek knihovny je zakotvena ve standardu regionálních funkcí a může být realizována i jako součást metodické návštěvy.

Další správa webu včetně sledování aktuálnosti obsahu a funkčnosti jednotlivých sekcí by měla být úkolem knihovníka. Pro plynulou aktualizaci je výhodou mít přímo vstup do administrátorského prostředí, což například šablony webu umožňují. U webů vedených externími administrátory je vhodné předem dohodnout pravidla a termíny spolupráce.

Metodik pověřené knihovny zajišťuje jedenkrát ročně revizi webových stránek obsluhované knihovny.

9. Závěrečné ustanovení

Metodické doporučení je vydáváno s platností od roku 2019. Po třech letech provede v rámci regionálních funkcí krajská knihovna společně s pověřenými knihovnami jeho porovnání se skutečným stavem webových stránek knihoven v obcích do 3 000 obyvatel a na základě toho bude navržena aktualizace pokynů.

⁵ Centrální adresář knihoven a informačních institucí České republiky (CADR)

10. Příloha

Doporučení Standardu pro dobrou knihovnu (výťah z připravované novely standardu)

Článek 9. *Webová stránka knihovny*

„Knihovna má využívat informační a komunikační technologie, aby umožnila lidem přístup ke svým elektronickým fondům a službám z jejich domova, školy nebo pracoviště. Pokud je to možné, mají být dostupné 24 hodin denně, sedm dní v týdnu.“

(Směrnice IFLA: Služby veřejných knihoven, článek 9)

Indikátor: Dostupnost informací o knihovně a jejích službách dálkovým přístupem je zajištěna prostřednictvím webové stránky knihovny a pomocí sociálních sítí.

1) Webová stránka má vlastní doménu na internetu nebo využívá domény svého provozovatele. Skládá se ze souboru digitálních dokumentů obsahujících základní informace o knihovně a zprostředkujících elektronické služby knihovny (např. elektronický katalog, licencované i vlastní databáze, online výpůjční služby, online informační služby).

2) Webová stránka knihovny musí zahrnovat alespoň tyto údaje:

- název a sídlo knihovny,
- kontaktní údaje,
- název zřizovatele/provozovatele,
- stručnou charakteristiku knihovny,
- výčet oddělení (existují-li),
- provozní dobu,
- základní dokumenty o knihovně, knihovní řád,
- přehled nabízených služeb,
- ceník služeb.

3) Základním doporučeným údajem je odkaz na portál KNIHOVNY.CZ⁶, Souborný katalog ČR⁷, další spolupracující knihovny a na centrální služby, např. „Ptejte se knihovny“⁸.

4) Webová stránka knihovny je zpracována v souladu s pravidly tvorby přístupného webu⁹ s ohledem na potřeby zrakově a sluchově znevýhodněných uživatelů a uživatelů se sníženou hybností rukou nebo poruchami soustředění. Webová stránka využívá protokol HTTPS, který zajišťuje autentizaci a důvěrnost přenášených dat.

Článek 10. *Elektronický katalog knihovny (OPAC) na internetu*¹⁰

„Má-li knihovna katalog na internetu, zlepšuje se její dostupnost pro veřejnost a pro jiné knihovny a zvyšuje se kvalita služeb.“

(Směrnice IFLA: Služby veřejných knihoven, článek 10)

Indikátor: Knihovny působící v obcích s počtem obyvatel vyšším než 500 nabízejí elektronický katalog knihovny, který může veřejnost využívat prostřednictvím dálkového přístupu.

Knihovny s počtem obyvatel nižším než 500, pokud nemají vlastní elektronický katalog, prezentují svůj fond prostřednictvím regionálního elektronického katalogu.

6 KNIHOVNY.CZ: Informace a služby [online]. Moravská zemská knihovna [cit. 2018-06-21]. Dostupné z: <https://www.knihovny.cz/>

7 Souborný katalog České republiky [online]. Národní knihovna ČR [cit. 2018-06-21]. Dostupné z: <http://www.caslin.cz/>

8 Ptejte se knihovny [online]. Národní knihovna ČR [cit. 2018-06-21]. Dostupné z: <https://www.ptejteseknihovny.cz/>

9 Pravidla přístupného webu [online]. Tyflocentrum Brno [cit. 2018-06-21]. Dostupné z: <http://www.pravidla-pristupnosti.cz/>

10 Elektronický katalog knihovny (OPAC) – databáze bibliografických záznamů knihovního fondu knihovny v elektronické formě

11. Seznam použité literatury

ADR – *Centrální adresář knihoven a informačních institucí v ČR* [online]. Národní knihovna ČR. [Cit. 2018-11-01]. Dostupné z: https://aleph.nkp.cz/F/?func=file&file_name=find-a&local_base=adr

CERNIŇÁKOVÁ, Eva a Helena HUBATKOVÁ SELUCKÁ. *Rovný přístup – Standard Handicap Friendly: metodická příručka pro práci knihoven s uživateli s postižením*. 1. vyd. Praha: Národní knihovna České republiky - Knihovnický institut, 2014. 92 s. ISBN 978-80-7050-641-7. Dostupné také z: https://ipk.nkp.cz/docs/Rovny_pristup.pdf

KNIHOVNY.CZ [online]. Moravská zemská knihovna, c2015-2018 [cit. 2018-11-01]. Dostupné z: <https://www.knihovny.cz/>

KOONTZ, Christie a Barbara GUBBIN. *Služby veřejných knihoven: směrnice IFLA*. 2., zcela přeprac. vyd. Praha: Národní knihovna České republiky – Knihovnický institut, 2012. 203 s. ISBN 978-80-7050-612-7. Dostupné z: <https://ipk.nkp.cz/docs/IFLA/služby-verejnych-knihoven-smernice-ifla-.pdf>

MAZUROVÁ, Hana a Zlata HOUŠKOVÁ. *Rovný přístup: knihovna přátelská k seniorům: metodická příručka pro práci knihoven se seniory*. 1. vydání. Praha: Národní knihovna České republiky – Knihovnický institut, 2016. 87 s. ISBN 978-80-7050-674-5. Dostupné také z: <https://ipk.nkp.cz/docs/rovny-pristup-knihovna-pratelaska-k-seniorum/>

Metodický pokyn Ministerstva kultury k zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven a jejich koordinaci na území České republiky. Praha: Národní knihovna České republiky – Knihovnický institut, 2014. Dostupné z: http://ipk.nkp.cz/docs/RF/Metodicky_pokyn_RF_2014.pdf

Ptejte se knihovny [online]. Národní knihovna ČR, c2004-2014 [cit. 2018-11-01]. Dostupné z: <https://www.ptejteseknihovny.cz>

Souborný katalog České republiky [online]. Národní knihovna ČR. [Cit. 2018-11-01]. Dostupné z: <http://www.caslin.cz/>

Standard pro dobrou knihovnu: metodický pokyn Ministerstva kultury k vymezení standardu veřejných knihovnických a informačních služeb poskytovaných knihovnami zřízenými a/nebo provozovanými obcemi a kraji na území České republiky. 2. vyd. Praha: Národní knihovna České republiky – Knihovnický institut, 2013. 11 s. ISBN 978-80-7050-628-8. Dostupné také z: https://ipk.nkp.cz/docs/Standard_pro_dobrou_knihovnu.pdf

Standard pro dobrý knihovní fond: metodický pokyn Ministerstva kultury k vymezení standardu doplňování a aktualizace knihovního fondu pro knihovny zřizované a/nebo provozované obcemi na území České republiky. 1. vydání. Praha: Národní knihovna České republiky – Knihovnický institut, 2017. 20 s. ISBN 978-80-7050-689-9. Dostupné také z: <http://ipk.nkp.cz/docs/standard-pro-dobry-knihovni-fond>

VISK 3 Informační centra veřejných knihoven – ICEKNI. *VISK Veřejné informační služby knihoven* [online]. Národní knihovna ČR. [Cit. 2018-11-01]. Dostupné z: <https://visk.nkp.cz/visk-3-informacni-centra-verejnych-knihoven-icekni>

Vyhlasenie IFLA o internete a službách detských knižníc. *Knižnica: revue pre knihovníctvo, bibliografiu, knižnú kultúru, informačné systémy a technológie, biografistiku, archív a múzeum knihy, knižnej grafiky a literárnych pamiatok* [online]. 2011, roč. 12, č. 1, s. 13 [cit. 2018-11-01]. ISSN 1335-7026. Dostupné také z: http://www.snk.sk/images/snk/casopis_kniznica/2011/13.pdf

Jak na to...

Hradecká šablona webu pro malé knihovny

Kateřina Hubertová, Knihovna města Hradce Králové

Knihovna města Hradce Králové je pověřena Studijní a vědeckou knihovnou v Hradci Králové k výkonu regionálních funkcí. Metodické od-

dělení Knihovny města Hradce Králové zajišťuje regionální funkce pro téměř 90 neprofesionálních obecních knihoven a jejich poboček a 7 profesionálních knihoven. Webové stránky těchto knihoven byly dlouhodobě sledovány, ale byla zjištěna stagnace počtu i úrovně. Vydávání metodických pokynů a doporučení v této oblasti se dále jevílo neúčinné. Proto vznikla myšlenka na vytvoření jakési šablony webu, která by byla knihovnám k dispozici a kterou by mohly samy jednoduše obsluhovat a plnit potřebným obsahem.

V roce 2005 vznikla jako závěrečná studentská práce studenta Fakulty informatiky a managementu Univerzity Hradec Králové „šablona webu pro malou knihovnu“. Šablona poskytla jednoduchý systém pro tvorbu www stránek knihoven v obcích do cca 1 500 obyvatel, obsluhovatelny knihovníky se základními znalostmi informačních technologií. Šablona se stala majetkem Knihovny města Hradce Králové a byla následně zdarma poskytnuta společně s uživatelskou příručkou všem knihovnám, které o ni projevíly zájem. Všechny weby knihoven vznikající podle této šablony byly umístěny na webu zdarma. Těchto původních šablon (s nutností zobrazení reklamy, bez záruky záloh, s pevnou strukturou, bez statistiky přístupů a jednotným vzhledem ve 4 barvách) vzniklo cca 600. Knihovně města Hradce Králové byla 4. 10. 2007 udělena hlavní cena soutěže Knihovna roku 2007 v kategorii Informační počín za projekt Šablona webu pro malé knihovny.

Tato původní hradecká šablona webu byla velmi důležitá. Ukázala, že tudy cesta pro webové stránky knihoven může vést. Od té doby se ale stalo mnoho věcí. Předně vznikly i jiné šablony. I Knihovna města Hradce Králové šablonu dále vyvíjela. Již v roce 2009 byla díky dotaci z programu Veřejné informační služby knihoven (VISK) 3 inovována a nabídla zájemcům nové možnosti. Především přestala používat, jak se ukázalo značně nespolehlivý, server Web zdarma. Knihovna na šablony webu pořídila vlastní server, šablony lehce zpoplatnila, ale nabídla záruku záloh, mírnou IT podporu a značnou variabilitu funkcí. Zmizely reklamy, přibyla možnost upravit strukturu dle volby administrátora, kterým je knihovník. Přibyla statistika, různé vzhledy, možnost vkládání kvízů, bezpečnější ochrana před omyly admina a v neposlední řadě i možnost zpracování jednoduchého seznamu knihovního fondu, který může uživatel šablony vystavit na webu jako katalog.

V roce 2016 došlo k dalšímu vývoji. Nový typ šablony webu může mít i nový vzhled a je na knihovníkovi, který zvolí. K dispozici přibýly další dvě nové šablony, každá ve dvou volitelných barevných tématech. Web je přehledný a responzivní, tzn. přizpůsobuje svůj vzhled zařízením, na kterém je zobrazován (tablety, chytré telefony...). Tyto poslední šablony zdarma nabídl a dodal portál <https://www.cbdb.cz/> (Československá bibliografická databáze), proto je součástí šablon logo ČBDB a nelze je odstranit.

Informace nejen o tom, jak šablonu webu získat, najdete na webu Knihovny města Hradce Králové v oddíle Knihovnám: <http://www.knihovnahk.cz/pro-knihovniky/sablona-webu> nebo přímo na samostatné doméně šablony <http://webknihovny.cz>.

V červnu 2018 bylo v provozu 720 šablon, z toho v Královéhradeckém kraji to bylo 156 šablon. Asi jen polovina z uvedeného počtu provozovaných webů je placených. Roční poplatek se stanovuje podle velikosti obsluhované populace, obce do 500 obyvatel a všechny knihovny okresu Hradec Králové provozují šablonu zdarma, nejvyšší poplatek pro malé profesionální knihovny činí 600 Kč ročně.

Knihovna města Hradce Králové vlastní konkrétní nástroj, kterým může pomoci malým knihovnám na cestě do virtuální existence.

Pokud je knihovník zároveň administrátorem webových stránek vlastní knihovny, odpadá především závislost na dalším člověku, zpravidla správci webu obce. Stránka může být neustále aktuální a za případné chyby si může knihovník sám. Struktura webu umožňuje umístit na něj jednoduchým způsobem maximum informací o knihovně.

Šablona webu pro malou knihovnu je především rychlé, levné, promyšlené a ověřené řešení. Není důvod, aby kterákoliv knihovna v republice neměla vlastní webovou stránku. I to má samozřejmě svá ale. Pokud si knihovník neuvědomí, že šablona se musí neustále udržovat, doplňovat a aktualizovat, tak raději ne. V tom případě je lepší postavit dobrou statickou informaci na webu obce. Takovou, kterou bude třeba upravit pouze při zásadních změnách v knihovně.

Příklady knihoven používajících šablonu webu z Knihovny města Hradce Králové

- *Obecní knihovna Hlušice* <http://www.knihovnahlusice.wz.cz/> – jedna z nejstarších šablon, funguje stále na Webu zdarma.
- *Obecní knihovna Roudnice* <http://www.knihovnaroudnice.webk.cz/> – trochu mladší verze, na serveru Knihovny města Hradce Králové.
- *Heldova městská knihovna Třebechovice pod Orebem* <http://hmk.webk.cz/> – šablona nejnovějšího typu použitá pro profesionalizovanou knihovnu.
- *Obecní knihovna Všestary* <http://knihovnavsestary.webk.cz/> – rovněž poslední verze šablony, zde využili i nabídku katalogu, který je součástí šablony.

Kontakt na autorku: hubertova@knihovnahk.cz

Webovky.knihovna.cz – webové stránky i pro vaši knihovnu

Olga Skůpová, Projekt Webovky.knihovna.cz, Brno

Knihovna, která chce být informačním a komunitním centrem své obce či města, by se rozhodně měla prezentovat v online světě. Je v něm totiž i většina jejích čtenářů a hledají ji tam! Kde jinde by se snadno a kdykoliv mohli dozvědět, jak mohou knihovnu kontaktovat, kdy si mohou půjčit knihu, jak bude otevřeno přes svátky, anebo najít pomyslné srdce knihovny – online katalog knih? Kde jinde můžete se svými čtenáři sdílet novinky, úspěchy a všechny ty další věci, které dělají vaši knihovnu knihovnou? Kde jinde, než vždy a přehledně na webu knihovny, 24 hodin denně,

7 dní v týdnu. Buďte jednoduše tam, kde jsou vaši čtenáři! Ovšem to se hezky říká, ale hůře udělá, že? Mít webové stránky podle posledních trendů, nejlépe na míru. A umět s nimi efektivně pracovat. To stojí spoustu času a peněz. Jen výroba takových stránek může stát tisíce. A toho času, co taková péče o ně zabere! Ale neklesejte na mysl, víme, že to jde i jinak! Už téměř deset let se společně s více než 600 knihovnami dennodenně přesvědčujeme, že tak složité to není. Vytvořit si moderní webové stránky pro svou knihovnu můžete během chvilky, i když umíte třeba jen psát ve wordu. A to klidně i zdarma!

Co je a co nabízí knihovněm projekt Webovky.knihovna.cz

Projekt Webovky.knihovna.cz vznikl v roce 2009 spoluprací Moravské zemské knihovny, Kabinetu knihovnictví Masarykovy univerzity v Brně a brněnské firmy Webnode, která vyvíjí stejnojmenný redakční systém. Tento systém již víc než deset let

kromě knihoven využívají i podnikatelé, studenti, vědci či umělci. Důvodů, proč se i nám a našim knihovnám osvědčil právě tento systém, není rozhodně málo:

- **Je opravdu intuitivní** – nepotřebujete absolutně žádné programátorské znalosti, není potřeba nic instalovat ani nastavovat. Jednoduše se jen přihlásíte na webu a editujete jako ve wordu.
- **Je zdarma a bez reklam** – v základní verzi je možné jej plnohodnotně využívat i zdarma. Máte v ní např. dostačujících 100 MB na svoje fotky a obrázky.
- **Je nezávislý a dlouhodobě udržitelný** – v současné době (září 2018) jej na světě používá více než 25 milionů uživatelů ve 160 zemích světa, a toto číslo každým dnem roste. Nemůže se tedy stát, že by přestal fungovat.
- **Neustále se vyvíjí podle nejnovějších trendů** – protože je vyvíjen hlavně pro komerční sféru, musí jít neustále s dobou! Moderní design stránek, sociální sítě jako Facebook či Instagram, různorodé formuláře, zabezpečení https nebo třeba knihovní katalog na webu jsou samozřejmostí.
- **Web se snadno přizpůsobí i mobilu či tabletu** – mnoho lidí přistupuje k internetu také přes chytré telefony nebo tablety. S Webnode jste na ně 100% připraveni. Šablony webu jsou totiž tzv. responzivní – stránka se automaticky přizpůsobí právě tomu zařízení, na kterém si ji návštěvník zrovna prohlíží.

I přesto, že by tohle všechno mohlo stačit, chceme tvorbu a správu webu knihovněm ještě o něco více usnadnit. Proto nabízíme, samozřejmě zdarma, knihovněm ještě tyto služby:

- **Vytvoříme pěknou webovou adresu** na doméně knihovna.cz. Jmenuje-li se vaše knihovna např. Městská knihovna Hradec, zajistíme vám adresu hradec.knihovna.cz. Zdarma a napořád. Tu si čtenáři rychle a navždycky zapamatují.
- **Zajistíme 75% slevu na placené služby Webnode** – budete-li chtít využívat i nadstandardní služby systému Webnode, jako knihovna zaplatíte jen 25 % z běžné ceny za tyto služby (maximálně 375 Kč/rok).
- **Poskytujeme podporu 24/7** – vždy se může něco zvrtnout, proto jsme tu pro vás. Volejte 774 952 669 nebo pište na webovky@knihovna.cz, budete-li potřebovat s něčím poradit či pomoci. Jsme k dispozici 24 hodin denně, 7 dní v týdnu, společně vždy vymyslíme, jak situaci vyřešit.

Jak si s námi vytvořit webové stránky?

Je to stejně snadné jako práce na samotném webu. Na portále www.webnode.cz si během tří jednoduchých kroků vytvoříte budoucí webové stránky vaší knihovny. Poté nás kontaktujete, abychom vám nastavili pěknou webovou adresu. Následně už si můžete jen „hrát“ s obsahem i vzhledem webu dle potřeb vašich uživatelů a vaší fantazie. Těšíme se na vás! Vše o Webovkách: www.webovky.knihovna.cz

Jak může vypadat web, který si s námi vytvoříte? Příklady najdete pod těmito odkazy:

- *Obecní knihovna Krátká Ves (Kraj Vysočina): <http://kratkaves.knihovna.cz/>*
- *Základní knihovna Jablunka (Zlínský kraj): <https://jablunka.knihovna.cz/>*
- *Místní knihovna Študlov (Zlínský kraj): <https://studlov.knihovna.cz/>*

Kontakt na autorku: webovky@knihovna.cz, telefon: 774 952 669

Webová prezentace knihovny jako součást webové stránky zřizovatele

Barbora Maňáková, Knihovna města Hradec Králové

Proč je tolik obcí, které existenci svých knihoven tají a na celých obecních stránkách je nezmiňují?

Poměrně velké množství malých knihoven se stále nemůže dopracovat k vlastní knihovnické webové prezentaci. Přitom nejjednodušším řešením by pochopitelně bylo, aby knihovna měla vlastní odkaz na webovou stránce obce. Některé obce při tvorbě obecní stránky nepamatují na to, že mají knihovnu a že by jí nějaký virtuální prostor mohl být vyhrazen. Nenapadne je to. Přitom mít knihovnu je na jednu stranu velmi chvályhodné, a na stranu druhou rozhodně více či méně finančně náročné. Proč tedy existuje stále tolik obcí, které existenci svých knihoven tají a na celých obecních stránkách je nezmiňují? A pokud knihovnu na webu zmiňují, pak se většinou omezí pouze na informace, že knihovna existuje a kdy má otevřeno.

Dalším problémem je, že knihovník většinou nemá možnost ovlivňovat, co se o knihovně na obecních stránkách prezentuje. O aktuálnosti nemluvě. Pokud knihovník není zároveň zručný v tvorbě webových prezentací, nemá šanci včas na netu informovat o aktivitách, které jeho knihovna provozuje.

V okrese Hradec Králové zřizuje 74 obcí 84 knihoven. Na svých webových stránkách má alespoň zmínku o knihovně a základní údaje o otevírací době a kontaktech 53 z nich. V některých případech využil zřizovatel prostor na svých stránkách k informacím o historii knihovny a odebíraných časopisech a pro malou galerii fotografií z akcí pořádaných knihovnou. Několik obcí informuje o nových výměnných souborech a kroužcích, které fungují při knihovně. Pokud má knihovna vlastní webové stránky, najdeme většinou i odkaz. V několika obcích dostala knihovna na obecních stránkách prostor, který dostatečně nahrazuje vlastní webové stránky.

Příklady dobré praxe: Weby obcí Nepolisy <http://www.nepolisy.cz/obec-nepolisy/obecni-knihovna> a Skřivany <http://www.skrivany.cz/knihovna> dokumentují bohatou činnost svých knihoven v dostatečném rozsahu, všechny informace jsou přehledně uspořádány a jsou aktuální! V kategorii profesionalizovaných knihoven v našem okrese funguje i knihovna v malé obci Černilov. Webové stránky obce slouží i knihovně a knihovnice je zároveň jejich administrátorem: <http://old.cernilov.eu/index.php/knihovna>.

Webové stránky knihoven se v dnešní době, kdy hledáme většinu informací na internetu, jeví jako nezbytná věc. Část knihovníků v malých obcích stále ovládá obsluhu počítače jen na základní úrovni a tvorbu vlastních stránek, byť na přípravné šabloně, odmítají. Proto je důležité, aby byl obecním knihovnám dán dostatečný prostor alespoň na webových stránkách jejich zřizovatelů. Je třeba si ale uvědomit, že pokud je administrátorem webových stránek knihovny pověřená osoba/správce z obecního úřadu, znamená to další mezičlánek mezi sdělením a konečným příjemcem sdělení. To může znamenat pro zveřejňované knihovnické informace problém spočívající v komunikačním šumu či prodlevě. Ne vždy je možné zařadit vystavení aktuální informace z knihovny dostatečně rychle a pružně. Každopádně to nic nemění na faktu, že knihovna je součástí obce a její prezentace na obecním webu je logickým a nejjednodušším řešením.

Kontakt na autorku: manakova@knihovnahk.cz

Webová stránka knihovny versus facebook knihovny

Markéta Tučková, Obecní knihovna Batňovice

Obecní knihovna Batňovice využívá webové stránky od roku 2009. V té době to byl jediný virtuální kontakt s našimi čtenáři. V letošním roce byly stránky převedeny na modernější verzi projektu Šablona webu pro malé knihovny, kterou nabízí Knihovna města Hradce Králové. Základní funkcí webu je odkaz na online katalog knih, který je u čtenářů stále oblíbenější. Snažím se ve výpůjční den ukázat čtenářům, jak provést rezervaci dané knihy, aby mohli katalog na webu využívat co nejvíce. Zájem o tuto službu je i u starších čtenářů. Knihovna pomocí webových stránek nabízí své služby, prezentuje se, informuje uživatele o proběhlých i připravovaných akcích. Aktualizace webových stránek mi však zabere týdně určitý čas. Z webových stránek se čtenáři snadno dostanou na facebook.

Facebook je nejznámější sociální síť na světě a knihovna v Batňovicích je už více než dva roky registrovaným uživatelem tohoto fenoménu doby.

Facebook poskytuje velké množství funkcí. Můžeme vkládat fotografie a pozvánky, sdílet příspěvky ostatních, sledovat videa a různé upoutávky knihoven, informovat uživatele o nastávajících akcích v knihovně. Lze diskutovat o problémech, komunikovat s více lidmi najednou.

Spravování facebookové stránky nezabere moc času, vkládání různých informací a fotografií je velmi jednoduché. Vše je přehledné a po krátké době vidíme úspěšnost vloženého příspěvku. Podle počtu lidí zjistíme, o které příspěvky byl zájem, a které naopak

nezaujaly. Např. u mých čtenářů jsou oblíbené fotografie obálek knih přivezených z výměnného souboru Městské knihovny Trutnov. Uživatelé z pohodlí domova ihned vidí, jaké novinky do knihovny přibyly. Ve výpůjční den si odnášejí už předem vybrané konkrétní knihy. Výhodu vidím i v tom, že s vývojem chytrých mobilů lze facebook ovládat z telefonu přes jednoduchou a rychlou aplikaci.

Facebook knihovny slouží sice jen těm návštěvníkům, kteří sami také mají facebookový profil, ale slouží i knihovníkovi. Pomocí facebooku může nahlédnout do knihoven, které se nacházejí na druhém konci republiky. Dozví se aktuální novinky z knihovnického prostředí. Přes facebook komunikuji s místní skupinou mateřského centra i se svými čtenáři. Jsem členem skupiny Knihovny knihovnářů a Čteme to, co nás baví! Líbí se mi stránky Svazu knihovníků a informačních pracovníků České republiky, KDK SKIP – region 08, Čítárny Knihy Lidé Příběhy a sleduji další stránky ostatních knihoven.

Škoda, že mnoho obecních knihoven skončí jen u založení webových stránek. Sociální sítě nabízejí něco navíc: tyto formy představení, komunikace či propagace knihovny jsou moderní a oslovují široký okruh lidí.

Kontakt na autorku: knihovna@batnovice.cz

Jičínský regionální online katalog

Lenka Knapová, Knihovna K. Haranta Pecka
Helena Vejvarová, Knihovna V. Čtvrтка v Jičíně

Metodické oddělení Knihovny Václava Čtvrтка v Jičíně buduje regionální online katalog od roku 2008. Webový katalog Portaro firmy KP-SYS je moderní katalog, který používá nejnovější webové prvky. Je optimalizován pro všechna zařízení od počítačů až po mobilní telefony. Velmi rychle vyhledává v objemných datech díky Apache Lucene™. Stránky katalogu jsou zabezpečeny a chráněny certifikátem v souladu s nařízením Evropské komise.

Záznamy do katalogu jsou zpracovávány podle nových pravidel RDA ve formátu MARC 21 a jsou odesílány také do Souborného katalogu ČR Caslin. Jednotlivé knihovny, které se napojily do REKSu, mají svůj kmenový knižní fond elektronicky zpracovaný a zpřístupněný v online katalogu jičínské knihovny, a to vždy pod názvem své knihovny. Každé knihovně byla přidělena zvláštní znaková řada pro zpracování přírůstků. Knihovny odkazují na svůj online katalog ze svých webových stránek, mají zde vystaven návod pro uživatele na vyhledávání dokumentů v katalogu a návod na přihlášení do čtenářského konta. Tyto knihovny vykazují počty vstupů do katalogu ve svém ročním výkazu.

**Metodické oddělení
KVČ v Jičíně vytvořilo
pro knihovníky
jednoduchý metodický
návod na obsluhu
webového katalogu
Portaro firmy KP-SYS.**

Většina knihovnických fondů vesnických knihoven byla zpracována odbornými pracovníky jičínské knihovny. Knihovníci místních knihoven byli proškoleni v práci s online katalogem. Nejen že se v něm orientují, ale naučili se také připisovat nové knižní svazky, které do svých knihoven pořizují. Některé knihovny zapisují i nová čísla periodik. Metodický návod na obsluhu online katalogu a na připisování nových dokumentů, který vytvo-

řilo metodické oddělení Knihovny V. Čtvrťka v Jičíně, je vystaven na stránkách jičínské knihovny v oddíle Pro knihovníky, viz: <http://knihovna.jicin.cz/region/dokumenty/>. V současné době se připravuje aktualizovaná verze tohoto návodu, která bude nutná z důvodu přechodu na novou verzi Verbis 2.0.

V současné době je v online katalogu knihovny zastoupeno 37 místních knihoven. Tyto knihovny jsou plně automatizovány a pracují v systému e-Verbis pro malé knihovny nebo přes vzdálenou plochu v systému Verbis. Knihovníci si na práci s online katalogem zvykli, oceňují jednoduchost a přehlednost, chválí rychlé jednání při řešení problémů.

Regionální online katalog Jičínska je přístupný na adrese: <https://katalog.knihovna.jicin.cz/>

Technické parametry katalogu Portaro na webu firmy KP-SYS: <https://kpsys.cz/cs/webovy-katalog-portaro>

Kontakt na autorky: knihovna.pecka@seznam.cz, vejvarova@knihovna.jicin.cz

Weby a elektronické katalogy malých knihoven na Trutnovsku

Blanka Maňhalová, Městská knihovna Trutnov

Kromě dvou knihoven jsou všechny obecní knihovny na území bývalého okresu Trutnov plně automatizovány a používají REKS (Regionální knihovní systém Clavius).

Metodické oddělení Městské knihovny v Trutnově obsluhuje v současné době 8 městských knihoven s profesionálními knihovníky, 41 obecních knihoven a jednu pobočku, která patří k Obecní knihovně Nemojov. Všem je poskytována odborná metodická pomoc. Ta zahrnuje i poradenskou a konzultační činnost při tvorbě webových stránek jednotlivých knihoven.

Pro své weby používá většina malých obecních knihoven na Trutnovsku šablonu, kterou vytvořila Knihovna města Hradce Králové. Její struktura umožňuje umístit na webové stránky základní informace o každé knihovně a knihovník s nimi může jednoduše pracovat. Šablonu využívá celkem 32 našich obecních knihoven, 5 knihoven hostuje na stránkách svých obcí a 4 knihovny webové stránky nemají (výše zmíněná pobočka nemá připojení k internetu). O aktualizaci webů těch knihoven, které využívají šablonu, se u 21 knihoven stará metodička, ostatní knihovny si své weby aktualizují samy.

Všechny obecní knihovny mají na svých webových stránkách knihovní řád, ceník, informace o půjčovní době, kontakt na knihovníka a online katalog. Některé navíc informují o svých službách či mají připojeny odkazy na další důležité webové stránky. Vzhledem k tomu, že většina knihovníků má své stálé zaměstnání a zajišťuje pouze několik hodin v týdnu výpůjční službu, nejsou v těchto knihovnách většinou pořádány akce, a proto tato rubrika na webech malých knihoven v mnoha případech chybí.

Za nejdůležitější součást webových stránek malých knihoven považují online katalog. Ten poskytuje uživatelům aktuální přehled o fondu knihovny. Pokud si knihovna vypůjčí knihy z výměnného souboru, jsou všechny tituly dočasně převedeny do jejího

fondy a je možné je vyhledávat v jejím online katalogu. Pokud knihovna knihu zakoupí, nemusí knihovník zpracovávat bibliografický záznam sám. Jestliže byla kniha již zpracována v pověřené knihovně, připojí k záznamu pouze své přírůstkové číslo. V případě, že pověřená knihovna dokument nevlastní, zašle knihovník základní údaje o titulu (např. ISBN) do Městské knihovny Trutnov a zde je bibliografický záznam vytvořen. Všechny námi obsluhované malé knihovny tak mohou svým uživatelům nabídnout prostřednictvím online katalogu aktuální informace o dokumentech dostupných ve svých fondech.

Domnívám se, že v současné době jsou weby obecních knihoven na Trutnovsku uživatelsky příjemné, aktuální, jednoduché a přístupné a poskytují uživatelům základní informace o knihovně a jejím fondu.

Kontakt na autorku: metodik@mktrutnov.cz

Zlatá pravidla webdesignu

Adéla Vlachová, Městská knihovna Náchod

Deset vteřin.

Zhruba za takovou dobu se průměrný uživatel internetu rozhodne, jestli mu vaše stránka má, nebo nemá co nabídnout.

Naplnit webové stránky stručným obsahem by měl knihovník zvládnout za pár hodin. Zaměříme se na přehlednost, rychlost a funkčnost. A jestli chceme upoutat pozornost a vzbudit zájem, pamatujme při tvorbě www stránek na zásadní pravidlo: v jednoduchosti je síla. Nic nepotěší návštěvníka víc, než když se za těch prvních deset vteřin nejen zorientuje, ale dokonce najde i to, co potřebuje.

- Jednou z nejdůležitějších částí webu je domovská stránka s viditelným titulkem. Funguje jako výloha a reprezentuje úroveň vašich stránek. Čím přehlednější stránky, tím lépe vynikne vše podstatné. Přesto musíte

návštěvníkům na domovské stránce poskytnout pár stručných informací a nabídnout nějakou přidanou hodnotu, kvůli které se budou na váš web vracet. Ovládání webu má být logické a zřejmé na první pohled.

- Velmi důležitým prvkem je také menu, které by nemělo mít příliš mnoho položek (ideálně do 8) a zároveň musí být pro návštěvníka srozumitelné. Položka v menu, pod níž si návštěvník nic nepředstaví, je zbytečná.
- To, co hraje všemi barvami, nemusí být vždy to nejlepší. Nadbytečné množství barev, které spolu mnohdy ani neladí, snižuje přehlednost stránek a odtahuje pozornost od toho hlavního – od samotného obsahu. Zvolte nejlépe čtyři, z nichž dvě využijte jako hlavní a dvě jako doplňkové.
- Při volbě barev také myslíte na to, že veškerý text na stránkách musí být dobře čitelný. Pokud nemáte cit pro barvy, držte se ověřené klasiky – černého písma. Tomu přizpůsobte také barvu pozadí.
- Pohyblivé, měnící se a zářivé obrázky uchvátí jen dětské čtenáře. Používejte je tedy pouze v dětské sekci, a to s mírou. Vyhněte se hudbě v pozadí vašich stránek,

Dobře prodávat umí kvalitní a propracovaná grafika. Pokud se uživateli nebude grafika vašich stránek líbit, i třeba jen proto, že je moc tmavá, je skoro jisté, že stránky opustí, aniž by četl obsah.

stejně tak vyskakujícímu videu, kterým chcete návštěvníky přivítat. Většinu internetových uživatelů obtěžuje video nebo hudba, které neumějí vypnout.

- Myslete na to, že vaše webové stránky nenavštěvují pouze mladí lidé. Těm starším už zrak neslouží na sto procent, proto by text měl být dobře čitelný. Lidé se neradi zdržují a mohlo by se stát, že malá písmena někoho odradí.

- Informace o knihovně podávejme uživatelům jednoduchým a srozumitelným jazykem. Než zveřejníte informace na svých stránkách,

persvědčte se, zda jsou pravdivé a zda jejich zveřejněním neporušujete žádná autorská práva. Pozor na gramatické chyby! Dlouhé texty rozčleňujte do menších celků či jednotlivých kapitol. Nestrukturovaná masa textu bez nadpisu, podnadpisů a grafických předělů spolehlivě odradí většinu návštěvníků. Využívejte v příspěvcích obrázky, infografiky, uživatelé je mají rádi a snáze porozumějí textu. Nic se však nemá přehánět. A hlavně: nepoužívejte více než DVA druhy písma.

- Pokud jsou vaše www stránky většího rozsahu, promyslete důsledně strukturu, návaznost a logiku poskytovaných informací. Potřebujete návštěvníky zaujmout, aby se k vám vraceli. Ideální je, když pravidelně publikujete zajímavé příspěvky a samozřejmě také aktualizujete starší obsah, který již není pravdivý. I při tvorbě obsahu platí – raději méně a zajímavě než hodně a o ničem.
- Myslete také na to, že rok od roku roste počet lidí, kteří k prohlížení webů používají mobil nebo tablet. Proto dává smysl váš web uzpůsobit i k prohlížení na mobilních zařízeních. Můžete mít samostatnou verzi webu pro mobilní telefony, ale obvyklejším řešením už je dnes responzivní nebo adaptivní web. První z nich přizpůsobuje zobrazení šířce displeje, druhý vybírá obsah podle zařízení.
- Už máte web připravený dle svých představ? Nezbyvá než nechat jej otestovat. Ukažte své webové stránky několika známým a dejte jim za úkol najít konkrétní informaci či provést požadovanou akci na vašem webu. Sledujte, na kterém místě si nevědí rady, co nemohou najít a jak dlouho jim úkol trvá. Problematická místa upravte a testujte znovu.
- No a nakonec nezapomeňte dát světu o svých www stránkách vědět. Informujte své čtenáře, občany obce, svého zřizovatele, kolegy knihovníky i nás, metodiky pověřených knihoven.

Zdroje pro formální úpravu publikování na webu:

<http://www.seooptimalizacesro.cz/clanky/webdesign/zlata-pravidla-webdesignu/>

<https://blog.webnode.cz/2016/02/7-chyb-pri-tvorbe-webu-udrzte-navstevniky-na-svych-strankach/>

<https://www.svkhk.cz/Pro-knihovny/Zpravodaj-U-nas/Tisk-clanku.aspx?id=1140>

Kontakt na autorku: vlachova@mknachod.cz

Knihovnické weby a ochrana osobních údajů

Bohdana Hladíková, Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové

Při tvorbě webu je třeba myslet také na zásady definované evropským nařízením o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů (GDPR).

Při budování a aktualizaci obsahu je důležité myslet i na ochranu osobních údajů. Na stránkách nemohou být bezdůvodně zveřejňovány. V případě knihovnických webů se bude nejčastěji jednat o fotografie z akcí knihovny. Pokud je na fotografii zobrazena rozpoznatelná podoba člověka, smí být podle dostupných výkladových stanovisek zveřejněna pouze s jeho předchozím souhlasem (může být udělen tzv. konkludentně, mlčky, ale je třeba účastníky dopředu informovat o tom, že se na akci bude fotografovat, kde budou fotografie

zveřejněny a na koho se mají obrátit, když nechtějí být foceni), v případě fotografií dětí se souhlasem rodičů. Obezřetnosti je třeba zejména při zveřejňování fotografií prostřednictvím služeb třetí strany – sociální sítě typu Facebook, Twitter nebo Rajče.

Web je na druhé straně ideálním místem, kde je možné uživatele o ochraně osobních údajů informovat. Vzorové poučení uživatele vhodné pro malé knihovny je možné nalézt pod bodem 3.1.1 v níže uvedené Příručce pro knihovny.

Tento text je pouze stručným upozorněním na to, že i malé knihovnické weby musí myslet na ochranu osobních údajů. Pro podrobnější informace odkazujeme zejména na dva zajímavé zdroje, které byly jako metodické materiály akceptovány Úřadem pro ochranu osobních údajů.

Doporučené zdroje informací o ochraně osobních údajů:

https://ipk.nkp.cz/legislativa/01_LegPod/ochrana-osobnich-udaju/ochrana-osobnich-udaju-prirucka-pro-knihovny

<http://www.mvcr.cz/gdpr/soubor/systemova-analyza-pusobnosti-obci-z-hlediska-obecneho-narizeni-o-ochrane-osobnich-udaju.aspx>

Kontakt na autorku: bohdana.hladikova@svkhk.cz

Web pověřené knihovny pro knihovníky

Klára Havlová, Městská knihovna Náchod

Web pro knihovníky pověřené knihovny je výchozí informační rozcestí pro vesnické knihovny, ale i pro jejich zřizovatele.

Metodický pokyn Ministerstva kultury k zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven a jejich koordinaci na území České republiky určuje pověřené knihovně, že by měla mít vytvořen informační základ pro poskytování regionálních funkcí a na svých webových stránkách by měla mít sekci určenou knihovnám, kde prezentuje informace a potřebné materiály pro knihovny a jejich provozovatele ve smluvním okruhu, zveřejňuje zde výkaz o výkonu a financování regionálních funkcí doplněný hodnocením využití přidělené dotace.

Webová stránka je jednou z forem poradenské a konzultační služby v rámci regionálních funkcí. Měla by sloužit jako výchozí informační rozcestí pro obsluhované knihovny a jejich zřizovatele, sdružovat základní knihovnické dokumenty i aktuální oborové informace a svým obsahem nabízet podporu a zázemí především malým a neprofesionálním knihovnám.

Základem webové stránky pro knihovny jsou **informace dlouhodobého charakteru:**

1) Základní dokumenty

- obecné informace o systému regionálních funkcí, včetně odkazů na základní dokumenty vymezující regionální funkce (knihovní zákon, metodický pokyn Ministerstva kultury k zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven a jejich koordinaci na území České republiky) a informace o službách poskytovaných pověřenou knihovnou,
 - odkazy na příručky, standardy a další podpůrné materiály pro činnost a aktivity v knihovnách (Standard pro dobrou knihovnu, Standard pro dobrý knihovní fond, Příručka pro knihovny o ochraně osobních údajů, Příručka pro knihovníky veřejných knihoven apod.).
- 2) Adresář knihoven – informace o síti obsluhovaných knihoven a adresář profesionálních i neprofesionálních knihoven regionu, včetně odkazů na webové stránky a online katalogy knihoven, případně odkaz na Centrální adresář knihoven.
 - 3) Vzorové dokumenty po potřeby knihoven ve formě ke stažení a úpravám – zřizovací listina knihovny, knihovní řád vč. poučení o ochraně osobních údajů, přihláška čtenáře mladšího/staršího 15 let, formulář deníku knihovny, formulář statistického výkazu apod.
 - 4) Kontakt na vedoucí osobu (metodika), která má výkon regionálních funkcí v dané knihovně na starosti, případně kontakt na krajského metodika.

Dále je vhodné umístit na web pro knihovny **informace o aktuálním dění:**

- informace o možnostech oborového vzdělávání, nabídka aktuálních kurzů pověřených i krajských knihoven či oborových organizací (SKIP, SDRUK apod.),
- informace o novinkách pro knihovny regionu, o aktuálním dění v oboru, celostátních knihovnických projektech a možnostech zapojení knihoven,
- odkazy na oborová periodika (krajské knihovnické zpravodaje, zpravodaje oborových organizací),
- informace o možnostech finanční podpory knihoven za pomoci dotačních programů,
- informace o meziknihovní výpůjční službě.

Kontakt na autorku: havlova@mknachod.cz

Cesta z webu malé knihovny do světa

Miroslava Cvejnová, Městská knihovna Rychnov nad Kněžnou

Web malé knihovny má svá specifika. Přináší informace především místní komunitě, ale občas si ho najdou i chalupáři nebo turisté. Jaké odkazy a směry by měl tedy web takové malé obecní knihovny nabízet?

Zřizovatel knihovny, další weby knihovny a odkazy na profily v sociálních sítích

Na prvním místě je to adresa obecního úřadu, tedy zřizovatele knihovny. Takové propojení je velmi praktické a umožňuje rychlý přesun na stránky obce. Jestliže je knihovna na sociálních sítích, je velmi důležitý odkaz na facebook, instagram nebo twitter. Propojení ocení hlavně teenageři.

Pověřená knihovna, krajská knihovna, Národní knihovna

Další v pořadí by měly být odkazy z knihovnické oblasti, především by to měla být pověřená knihovna, od které knihovna v obci čerpá na základě regionálních funkcí služby. V našem regionu je to dále odkaz na Studijní a vědeckou knihovnu v Hradci Králové <http://www.svkhk.cz/> a Národní knihovnu v Praze <http://www.nkp.cz/>. Nejenom knihovníci, ale i čtenáři např. z řad studentů využijí odkaz k hledání požadovaných titulů v souborných katalozích.

Portál Knihovna.cz Ptejte se knihovny

Užitečné je umístit webovou adresu <http://www.knihovny.cz>.

Uživatelé tam najdou zajímavé informace o knihách a knihovnách. Portál <https://www.ptejteseknihovny.cz/> zase zodpoví všechny odborné dotazy.

Elektronické knihy ke stažení

Městská knihovna v Praze buduje E-knihovnu, která zdarma zpřístupňuje elektronické knihy s díly klasiků, pohádky, školní četbu a další témata. Služba je zdarma a je volně přístupná i pro čtenáře dalších knihoven na <https://m.mlp.cz/cz/projekty/e-knihovna/e-knihy/?knihovna=>

Výchova ke čtenářství

Pro čtenáře budou zajímavé <http://celeceskoctedem.cz/> nebo www.rostemesknihou.cz/, kde lze rozvíjet čtenářskou gramotnost, a tyto projekty jsou i mediálně prezentované. Aktuální a knihovníky ověřené seznamy knih vhodných pro různé věkové kategorie přináší projekt Seznamy literatury <http://projekty.kmhk.cz/>. Seznamy doporučují rodičům, co koupit či číst dětem; učitelům, kam směřovat školní četbu, a knihovníkům, co zařadit do knihovnických fondů. Na rodiče s malými dětmi je zaměřen celostátní projekt Bookstart <http://www.skizkoudozivota.cz/>, který přináší i konkrétní náměty na četbu dětem předškolního věku.

Informace o literatuře a literární recenze

Recenze knih jsou pro uživatele velice užitečné a lze si vybrat mezi weby: <http://www.knihovnice.cz/>, <https://www.databazeknih.cz/>, <http://www.iliteratura.cz>, a to je jen výčet těch nejznámějších. Mezi dobré weby patří Čtenářův sympatický rádce <http://www.ctesyrad.cz/>, který funguje jako virtuální knihovník. A portál 1000 knih <http://www.tisicknih.cz> je výborná pomůcka pro hledání knih podle daného tématu.

Weby pro děti, hry a zábava

Chceme-li prostřednictvím webových stránek přinést převážně dětem a dospívajícím zábavu, doplníme odkazy na herní portály, nabízející nejrůznější aktivity. Mezi nejznámější patří: <https://www.alik.cz/>, www.zabavnik.cz nebo <http://www.superhry.cz/>, ale děti v knihovně by jistě doporučily další. Obdobné weby můžeme najít i pro seniory, například na trénování paměti.

Portál veřejné správy a informace pro občany

Již zmíněná cesta z webu může vést i k Portálu veřejné správy <http://www.portal.gov.cz/>, k informacím o jízdních řádech <https://jizdnirady.idnes.cz> nebo o předpovědi počasí.

Informace pro turisty, regionální weby, mikroregiony

Malé knihovny, které samy nenabízejí tolik služeb, mohou doporučovat i kulturní památky a sportoviště ve svém okolí. Tato informace je užitečná hlavně pro náhodné návštěvníky z řad turistů.

Bezpečnost na internetu

Následující odkaz by měl dovést uživatele z řad žáků i pedagogů k bezpečnému používání internetu. Doporučuji tedy www.webwewant.eu. Insafe je evropská síť pro bezpečnější internet, zaměřená na osvětu, kterou spolufinancuje Evropská komise. Naleznete zde Příručku pro teenagery a Pedagogickou příručku pro učitele i strukturu lekcí pro informační vzdělávání.

Na webech, které hledají svou cestu do světa, je třeba dodržet křehkou rovnováhu mezi přesyceností a nepřehledností a komfortem pro uživatele, kteří najdou vše na jednom místě. Na uvážení každé knihovny zůstává, zda odkazovat na webu pro veřejnost také na SKIP nebo knihovnické zpravodaje. V některých knihovnách na-

jdou své místo i odkazy na různé encyklopedie. U nich je potřeba zvážit důvěryhodnost. S ohledem na důvěryhodnost také dodržujeme zásadu, že na webovou stránku knihovny nepatří odkazy na knižní e-shopy a jakékoli komerční nabídky. Kam nasměrovat onu pomyslnou cestu z webu, záleží do velké míry na zkušenosti a citu jednotlivých knihovnic a knihovníků a poptávce uživatelů konkrétních webů malých obcí. Pravidelná kontrola funkčnosti, aktuálnosti a bezpečnosti odkazů je samozřejmostí.

Kontakt na autorku: vsknihovna@mestodobruska.cz

Závěrem

Publikace Webové stránky malých knihoven by měla být pomůckou pro knihovnice a knihovníky, kteří chtějí s webem pracovat. A ostatní by měla upozornit na to, že webová stránka je pro knihovnu základní a do budoucna nezbytné vybavení. Již nyní je existence webové stránky podmínkou pro získání finanční dotace Ministerstva kultury v programu VISK 3 na vybavení knihoven informačními technologiemi. Bez webové stránky se neobejde knihovna, která má zájem o účast v soutěžích Vesnice roku – Knihovna roku.

Webová stránka knihovny shromažďuje informace, je vstupní bránou k online službám, propaguje knihovnu, vzdělává, vybízí ke komunikaci s knihovnou. Je stejně jako každý firemní web marketingovým a komunikačním nástrojem, dokáže přivádět nové zákazníky. Proto na začátku přípravy webu musí stát otázka, jaké informace návštěvníci hledají, jaký obsah a v jaké formě jim připravit. A přesně to jim nabídnout. Protože lidé nenavštěvují web kvůli jeho líbivé grafice, ale vstupují na něj s očekáváním odpovědi na své otázky.

Úspěch webu tedy závisí v první řadě na kvalitním obsahu. Proto se v naší publikaci zabýváme obsahovou stránkou knihovnického webu, i když jsme si vědomi, že technická realizace webu a grafické zpracování či dobrá pozice ve fulltextovém vyhledávání na vyhledávacích jsou nedílnou součástí úspěchu.

Vedení webové stránky knihovny se stává dovedností, kterou by měl i knihovník v malé obci zvládat sám, i když stále není dostatek „učebních pomůcek“ pro tento speciální úkol. Podporu je možné nacházet v metodickém poradenství v rámci pomoci ze strany větších knihoven. K této pomoci patří i naše publikace. Navržené parametry pro obsah a aktualizaci webů nyní čekají na ověření v praxi a jejich správnost nejlépe otestuje zájem veřejnosti o internetovou komunikaci s knihovnami.

Do publikace přispěly:

Miroslava Cvejnová, Městská knihovna Rychnov nad Kněžnou
Bc. Klára Havlová, Městská knihovna Náchod
Mgr. Bohdana Hladíková, Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové
Bc. Kateřina Hubertová, Knihovna města Hradce Králové
Lenka Knapová, Knihovna K. Haranta Pecka
Barbora Maňáková, Knihovna města Hradce Králové
Blanka Maňhalová, Městská knihovna Trutnov
Bc. Eva Semrádová, Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové
Mgr. Olga Skůpová, Projekt Webovky.knihovna.cz, Brno
Markéta Tučková, Obecní knihovna Batňovice
Helena Vejvarová, Knihovna V. Čtvrťka v Jičíně
Adéla Vlachová, Městská knihovna Náchod

Za spolupráci při průzkumu webových stránek a za připomínky a náměty k metodickému doporučení patří poděkování pracovníkům knihoven Královéhradeckého kraje, kteří zajišťují regionální funkce.

Název	Webové stránky malých knihoven Metodické doporučení pro knihovníky v obcích do 3 000 obyvatel Volná příloha knihovnicko-informačního zpravodaje U nás č. 4/2018 (e-kniha)
Zpracovala	Eva Semrádová
Vydavatel	Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové
Rok vydání	2018
Počet stran	26
ISBN	ISBN 978-80-7052-131-1
ISSN	ISSN 0862_9366 MKČR E 14191
Výroba	AD reklama s. r. o., Trutnov
Dostupné z www	www.svkhk.cz
Vychází s finanční podporou Královéhradeckého kraje určenou pro regionální funkce.	
Copyright 2018 SVK HK	

WEBY PRO KNIHOVNÍKY A JEJICH ZŘIZOVATELE V KRÁLOVÉHRADECKÉM KRAJI

Studijní a vědecká knihovna
v Hradci Králové

Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové

<https://www.svkhk.cz/Pro-knihovny.aspx>

Stránka Pro knihovny se zaměřuje na vzdělávání, krajské propagační kampaně, hodnocení knihoven a zpřístupňuje elektronickou verzi zpravodaje U nás:

<https://www.svkhk.cz/Pro-knihovny/Zpravodaj-U-nas.aspx>

Knihovna města Hradce Králové

<http://www.knihovnahk.cz/pro-knihovniky>

Sekce Knihovnam upozorňuje na aktuální dění v knihovnictví, nabízí vzdělávací akce i odkazy na akce celostátní, odkazy na legislativní dokumenty i nabídku vlastních projektů k využití knihovnam okresu Hradec Králové i mimo něj. Do nabídky projektů patří i šablona webu pro malé knihovny:

<http://www.knihovnahk.cz/pro-knihovniky/sablona-webu>

Knihovna Václava Čtvrťka v Jičíně

<http://knihovna.jicin.cz/region/>

Portál pro knihovny Jičínska aktuálně informuje o připravovaných akcích, novinách ve výměnném fondu a dění v knihovnickém světě. Pro knihovny jsou zde vystaveny vzorové dokumenty, manuály, metodické pokyny a odkazy důležité pro práci v knihovně.

Městská knihovna Náchod

<https://proknihovny.mknachod.cz/>

Na webu určeném pro knihovny regionu a jejich zřizovatele naleznete obecné informace o regionálních funkcích a nabídce služeb knihovnam regionu. Pravidelně jsou zde zveřejňovány pozvánky na pořádané vzdělávací akce pro knihovny, aktuální informace ze světa knihoven či náměty pro práci se čtenáři z burzy nápadů, výroční zprávy i užitečné návody. Součástí webu je seznam knihoven regionu s kontaktními údaji a odkazem na webové stránky knihoven.

www.biblio.cz

Městská knihovna Kostelec nad Orlicí

www.biblio.cz/1.6-pro-knihovny

Informace a různé dokumenty ke stažení pro knihovny kosteleckého regionu jsou připraveny na webu Městské knihovny Kostelec nad Orlicí pod záložkou Pro knihovny.

Kultura
Rychnov nad Kněžnou, s.r.o.
Městská knihovna

Městská knihovna Rychnov nad Kněžnou

www.kulturark.cz/knihovna/knihovny-regionu

Na webové stránce Městské knihovny se nachází adresář všech knihoven rychnovského regionu a odkazy na jejich weby.

Městská knihovna Trutnov

Městská knihovna s regionálními funkcemi v Trutnově

<https://www.mkrutnov.cz/verejne-knihovny/>

Oddíl webu určený veřejným knihovnam okresu Trutnov s názvem Knihovny v regionu obsahuje přehled všech knihoven regionu s jejich webovými stránkami a online katalogem knihovny i odkaz na online katalog výměnných souborů. Web pravidelně informuje například o výběrových dotačních řízeních a nabízí ke stažení vzory pro zřizovací listiny, knihovnické řádky a stavěcí znaky naučné literatury.

2018

Volná příloha knihovnicko-informačního zpravodaje U nás č. 4/2018
(e-kniha)